

Intervjuud koolimaja püstitajatega

Arhitekt, projekteerija ja ehitaja räägivad uue koolihoone valmimisest. Loe lk 3-4

Koridoriküsitlus: kuidas uus hoone meeldib?

Õpilased ja õpetajad jagavad oma esimesi muljeid vastvalminud koolist. Loe lk 4

Tagasivaade minevikku

Kauaaegsete töötajate meenutused Kiili kooli ajaloost. Loe lk 5-6-7

Kiili Leht

Kiili
Valla
ajaleht
Nr 10 (166)

31. oktoober
2005

UUE KOOLIHOONE AVAMISE ERILEHT

Kiili vald sai väärrika koolimaja

- 1. novembril avatakse pidulikult Kiili gümnaasiumi juurdeehitus, mis muudab pikki aastaid ruumipuuduses vaevelnud kooli üheks kaasaegsemaks, nägusamaks ja õpilassõbralikumaks õppehooneks terves Eestis.

Uues hoones on vanaga võrreldes kaks korda rohkem õpperuume, kaasaegsed tööruumid õpetajatele, avarad ja valgusküllased klassid ning rõõmsatoonilised koridorid, kus õpilased vahetundidel vaimu puhata saavad.

Juurdeehituse käigus uuendati täielikult ka 1968. aastal valminud vana koolihoone säilitatud osa. Mõne

kuu pärast valmib koolitagune spordihoone, mille pallisaalis saab hakata pidama rahvusvahelisi võistlusi koos televisiooni otseülekannetega.

Väikese valla jaoks suur investering oli väljapääsmatu – talumatuse ni muutunud õppe- ja töötingimused vanas hoones nõudsid vallavalitsuse kiiret sekkumist.

Vana hoone neljateistkümnesse klassiruumi, milleks oli muudetud isegi garderoob ja katlamaja, pidi tänavu kevadel ära mahutama juba ligi 400 õpilast. See tegi klassiruumis 1,2 kuni 1,7 ruutmeetrit ühe õpilase kohta. Õpilaste ja õpetajate stressi suurendasid ka vaheajad, kus kaks õpilast pidid arvestuslikult ära mahtuma ühe

ruutmeetri koridoripinna peale.

Viimastel aastatel üle kümneprotsendilise rahvastiku juurdekasvuga Kiili vald, kus elavate laste arv suureneb iga kuuga, vajas uut koolihoonet ja see on nüüd vallaelanikel olemas.

Kooli- ja spordihoone projekteerimistööd alustati 2003. aasta sügisel, järgmisel aastal algas ehitus. Koos si-

sustuse ja projekteerimistöödega lähevad ehitus maksma 62 miljonit.

Uue hoone valmimine parandab märgatavalt õpilaste ja õpetajate töötingimusi ning jääb vaid loota, et uue hoone potentsiaal ka täiel määral ära kasutatakse ning õppetöö ning -tulemuste tase Kiili gümnaasiumis paranevad.

Kiili gümnaasiumi juurdeehitus koos sisustuse ja projekteerimistöödega läheb maksma üle 60 miljoni krooni.

Kasvav vald vajab arenguvõimelist koolimaja

Vambo Kaal
vallavanem

Kui vana 1968. aastal valminud Kiili koolimaja projekteeriti, tehti sellest põhikool kaheksajale õpilasele. Käesoleval ajal tegutseb kool gümnaasiumina ja sellel õppeaastal õpib koolis 376 õpilast.

Vanas koolimajas oli 14 klassiruumi, neist neli oli ümberehitatud endisest ühiselamust ja kaks riiehoiust ning katlamajast. Garde-roob hoones puudus, võimla oli tunnustatud Harjumaa koolide arengukava alusel varisemisohtlikuks.

Algklasside õppetöö toimus kahes vahetuses. Pooltes klassiruumides ei olnud minimaalset nõutavat 1,7 ruutmeetrit pinda ja halvemal juhul oli seda vaid 1,2 ruutmeetrit õpilase kohta. Vaheajal oli koridorides kaks õpilast ühe ruutmeetri kohta, mis puhkuse asemel tekitas täiendava stressi.

Selline oli olukord vanas koolimajas. Arvestades tulevikuperspektiive ja valla üldist arengut, oli selge, et midagi tuli ette võtta. Meie vallas on ehitusjärgus, planeerimisel või arendamisel rohkem kui 1500 uut elamut. Valla elanike arv on viimasel kahel aastal suurenenud üle kümne protsendi aastas. Mullu suurenes laste arv saja võrra ja sama trend jätkub lähiaastatel, mis tähendab, et kooliõpilaste arv suureneb veelgi.

Kui kooliehitus plaani võeti, oli meil olemas varem valminud arhitekt Ülo Peili eskiisprojekt, mis võeti aluseks. Ehituse projekteerija otsimine algas 2003. aasta augustis, konkursi võitis AS Amhold ja projekteerimisleping sõlmiti 9. oktoobril 2003. aastal.

Kuna ühele väiksele vallale läheb uue koolihoone ehitamine rahaliselt väga raskeks, siis pöördusime haridus- ja teadusministeeriumi poole täiendavate rahaliste vahendite saamiseks. Kiili kooli rekonstrueerimise ja juureehituse toetuseks andsid nõusoleku Harju maavalitsus ja Harjumaa omavalitsuste liit.

Olime väga rõõmsad, kui 2003. aasta sügisel arvas vabariigi valitsus Kiili kooli juureehituse riiklike investeeringute programmi koosseisu. Riigipoolseks toetusena nähti ette 28 miljonit krooni.

See andis meile võimaluse ehituse riigihanke väljakuulutamiseks 2004. aasta juulis. Hanke võitis AS Skanska EMV ja sama aasta 27. septembril sõlmiti ehituse töövõtuleping kogu rekonstrueerimise ja juureehituse peale. Valmimise tähtajaks lepiti kokku 27. september 2005.

Seoses ümberkorraldustega hariduse finantseerimisel tühistas aga vabariigi valitsus seni kehtinud riiklike investeeringute programmi. Nii saimegi kätte ainult 2004. aastal eraldatud ühe miljoni ja jääme ehituse ajal planeeritud 27 miljonist kroonist riiklikest vahenditest ilma.

Satuti raskesse olukorda

Olukord on eriti kahetsusväärne, kuna toetuse ootuses olime juba sõlminud siduvad lepingud eraõiguslike juriidiliste isikutega.

Kooli rekonstrueerimist oli aga võimalik teha ainult terviklikult ühe aastaga. Ehituse etappide viimine erinevatele aastatele ei oleks võimaldanud samaaegselt koolis õppetööd läbi viia. Ehituse aja pikale perioodile viimine oleks tõstnud ka ehituse kogumaksumust, mistõttu pidime kiiresti leidma uue rahastamisvõimaluse. Seetõttu sõlmisime eelnevalt toetusena planeeritud summadele faktooringilepingu AS Hansa Liising Eestiga.

Vaatamata keerulise olukorda sattumisele võime täna rõõmustada – uus ja uhke koolimaja on valmis ning Kiili valla koolilastel on vääriline õppehoone olemas.

Uues koolihoones on kokku 6000 ruutmeetrit pinda. Õpperuume on 30, sellest üks auditorium, kuhu mahub korraga kaks klassitäit õpilasi. Õpetajatele, administratsioonile, arstidele ja teistele spetsialistidele on loodud 20 tööruumi. Uues hoones on ka kolm spordisaali ja neli riietusruumi koos pesemisruumide ning kahe saunaga.

Uus võimla on projekteeritud arvestades võrk-, korv- ja käsipalliväljakute rahvusvahelisi norme ja on kasutatav peale kooli ning valla vajaduste nii maakondlike, vabariiklike kui rahvusvaheliste võistluste läbiviimiseks. Võimlasse on teleülekannete tegemiseks projekteeritud statsionaarsed liitumispunktid ja kaameraplatvormid.

Ehitus läheb maksuma 56,2 miljonit krooni, lisaks kulud sisustusele umbes 4 miljoni krooni ulatuses ja 1,8 miljonit krooni ehituse eeltööde ning projekteerimise peale.

Täna võime õnnitleda kogu Kiili valla rahvast suurima ja ajakohasema ehituse valmimise puhul meie piirkonnas ning loota, et uues majas jätkub tegutsemistahet nii suurtel kui väikstel, noortel ja vanadel.

Haridus peab andma nii tiivad kui juured

Mihkel Rebane
Kiili
gümnaasiumi
direktor

Uue koolimaja ehitamine on iga kogukonna jaoks põhimõttelise tähtsuse ja tähendusega sündmus. Eriti tänases Eestis, kus viimastel aastatel on koole pigem suletud kui avatud. Õnneks, vastupidiselt paljudele teistele piirkondadele, õpilaste arv Kiilis kasvab.

Hea on seegi, et Kiili uus koolimaja ei kerki uusasukana harimata põllule, vaid jätkab igati auväärset 150-aastast kohalikku haridustraditsiooni. Esimene kohalik kool alustas juba rahvusliku ärkamise lootusrikkal eelõhtul, kuid elas üle ka oma keelse hariduse jaoks ränga venestamissurve sajandi lõpus.

Teine kool juurduis uue sajandi alguses, kui nooreestlased püstitasid loosungi "olgem eestlased, aga saagem ka eurooplasteks". Kolmas kool, nagu paljud esimese vabariigi aegsed, oli mõisakool. Neljas kool, nagu paljud nõukogude-aegsed, ehitati hoolimatult vangide-sõdurite kätega.

Kuid kõigi aegade ja vastuseisude kiuste on Kiilis täna gümnaasium, mis tõestab veelkord tõsiasja, et eesti rahvast pole väljasuremisest päästnud mitte üksikute rahvuskangelaste vägiteod, vaid katkematu rahvuslik kultuuritraditsioon ja "hariduseusk".

Uus koolihoone pole loomulikult imevits, mis iseenesest tagab igale koolile sisulise arenguhüppe. Koolihoone on eelkõige arengukeskkond, mis loob tingimused, et võimaldada igal õpilasel ja õpetajal arendada oma potentsiaali, võimete kohaselt arenda ning õppida õppima ja õpetama. Kool peab alati olema suurem kui maja, milles ta asub. Kuna senised kohalikud koolid on seda suutnud, siis on uus koolikeskkond sisuline hariduslik väljakutse tänasele koolile.

Kool kui pühakoda

Seetõttu on koolikollektiiv asunud uuendama kooli õppekava ehk õppimise ja õpetamise plaani. Kooli ülesanne on töötada selle nimel, et õppija laiendaks õppides oma võimalusi pidevaks uute teadmiste omandamiseks. Toimetulemise eelduseks tänapäeva maailmas on oskus elukestvalt õppida, sest kiiresti muutuv maailmas on harmooniline isiksus vaid see, kes on ühiskonnaga kooskõlas, kes tunneb ennast

kasuliku ja rahulolevana.

Vanasti oli kool nagu pühakoda, kus õpetaja jagas ainukest võimaliku ning lõplikku tõde. Uus aeg avastas, et seniõpetatu on vaid killuke sellest, mida võiks õpetada. Koolid muutusid nagu teeninduskeskusteks, kus õppekavariitulele püüti panna kõikvõimalikku ahvatlevat ja põnevast, õpetajast hakati rääkima kui teenindajast, õpilastest kui klientidest. Nii mõnelgi koolil ähmastus seetõttu õpetamise-kasvatamise põhisisu. Täna tuleks õppida mõlemast äärmusest – kool peab konservatiivselt õpetama põhiasju, kuid arvestama ka koolihariduse piiratust ja iseõppimise tähtsust kõigile avatud infoühiskonnas.

Kiili Gümnaasiumi tänast päeva mõjutavad nii seni käidud tee, pedagoogiline hetkepotentsiaal, paratamatus luua uude majja senisest kaasaegsem sisu kui ka hariduslikud väljakutsed Eestis ning kogu maailmas. Kooli kohustus on viia valdav enamus lastest põhihariduse omandamiseni, õpetada ja motiveerida neid edasi õppima ning olema jätkuvalt suutlik komplekteerida gümnaasiumiastet.

Hea kool on koht, kus nii õpetajatel kui õpilastel säilib koolirõõm, kus õpilastel on huvitav ja kasulik üheaegselt.

Arhitekt lõi koolimaja näo, projekteerijad vormistasid sisu

- Kiili koolihoone es-kiisprojekt valmis arhitekt Ülo Peili käe all, edasised projekteerimistööd tehti aga firmas Amhold

Arhitektuurikonkurssi ja riigihange tulemusena juhtus nii, et Kiili Gümnaasiumi hoone eskiisprojekti konkursi võitnud Ülo Peili asemel tegeles edasiste projekteerimistöödega hoopiski hanke võitnud Amhold AS. Nad pakkusid lihtsalt paremat hinda.

Kiili Leht küsis arhitekt Ülo Peilit kas ta tunneb ikka valminud hoone ära ja kuidas ta valminud hoonega rahul on. Peil ütles, et väliselt meenutab koolimaja tema poolt koostatud eskiisi, kuid seal on tehtud mõningaid muudatusi, mis samas jällegi tavainimese silmale märkamatuks jäävad.

Ja ehkki vallavalitsus hoidis teda asjade käiguga kursis ja saatis tutvumiseks projektimuudatusi, on hoone talle siiski natukene kaugeks ja võõraks jäänud, sest projekteerimisega tegeles teine firma.

Eskiisprojekti koostades pidas Peil enda sõnul silmas maa ja linna piiril seisvat asulat, milleks Kiili just on. "Suur ruumiprogramm oli kavas ja et uus hoone ümbrust ära ei lämmataks püüdsime maja erinevateks blokkideks jaotada, kasutasime puitu ja krohvi," rääkis Peil. Seda selleks, et õpilased ja valla elanikud hoone hästi omaks võtaksid ning tekkis "oma koolimaja" tunne.

Kogu hoonetekompleksi üheks keskmeks ja silmapaistvaks osaks on sissepääsulähedane väljak koos kõrge kellatorniga. Kellatorn tekkis väljakule omamoodi tähisena, maamärgina, mille järgi orienteeruda ja mis piiritleks ühelt poolt väljakut. "Muidu oleks see väljak väga põllule valgunud," lüüdis Peil.

Kell on ka muidu koolielus olulisel kohal – kõigil tuleb ju õigeaks ajaks tundi jõuda. Kellaväljakut saab Peili nägemuse kohaselt ka pidulike

ARHITEKT ÜLO PEIL

- sündinud Tallinnas 1960. aastal
- lõpetanud Tallinna 44. Keskkooli 1978
- lõpetanud EKA Arhitektuuri osakonna 1983
- töötanud EKE Projektis 1982–1989
- töötanud arhitektuuribüroos Urbel ja Peil 1989–2000
- Eesti Arhitektide Liidu liige alates 1988
- Eesti Arhitektide Liidu eestseisuse liige
- Kultuurkapitali Arhitektuuri Sihtkapitali nõukogu liige
- Tallinna Vanalinna Rotary klubi liige

sündmuste puhul ära kasutada.

Vana koolimaja ja juurdeehituse sidumine oli arhitekti sõnul paras väljakutse ja seadis mõningad piirangud. Vana hoone dikteeris uuele hoonele vormi. Samuti tekkisid endise koolihoone säilitamisest mõned kitsendused ja ebamugavused.

"Oleks võinud minna ka puhta kontrasti printsipi peale – vana maja ja uus kaasaegne klaasist-betoonist maja ümber. Aga selle peale ei tahtnud minna," meenutas Peil.

Peil kahtles kas algselt planeeritud suuremaks kasvanud spordihoone peab just nii suur olema – rahvusvahelistele võrkpallinormidele vastava 12 meetri kõrgune.

"Kui seal tõesti nii hästi läheb, et saadakse rahvusvahelised võistlused sisse, siis on muidugi põhjendatud. Võibolla tuleb Kiilist mõni uus Viljar Loor," arutles Peil.

Uue majaga kohanemine võtab Peili hinnangul koolilastel ja õpetajal veidi aega, nii nagu see iga uue asjaga on. Aga ta loodab siiralt, et uus hoone võetakse omaks. **KL**

Suure ruumiprogrammi tõttu tuli arhitekt Ülo Peili sõnul hooned plokideks jagada, et see ümbrust ära ei lämmataks.

VARASEMAD TÖÖD

- 1960. aastal inseneri perekonnas sündinud arhitekt Ülo Peili neomodernistlikele hoonetele on iseloomulik elegantne lihtsus.
- Tema projekti järgi on valminud Tallinna Reisisadama B-terminal (1990) ja A-terminal (1994 koos E. Urbeliga), sadamavalitsuse hoone (1995), Rothermanni soolalao rekonstruktsioon Ahtri t. 2 (1995), büroo- ja ärihoone Ahtri t. 6 (1996), Kaaberneeme sadama võõrastemaja (1998), Mere pst. Kaubanduskeskuse (1998) ning eramuid.
- Teinud Tallinna Ahtri tänava ja Mere puistee vahelise ala detailplaneeringu (1995).
- Projekteerinud Rocca al Mare koolimaja (1999, koos E. Urbeli ja I. Ermiga), teinud Piritä rannahoone rekonstrueerimisprojekti (1998–2000).
- Võtnud osa arhitektuurivõistlustest: Rahvusraamatukogu park (1986, 2. preemia), Pärnu teater (1988, 1. preemia), Talukonkurss (1987, 1. preemia), Saksi kirik (1989, 2. preemia), Aleksandria raamatukogu (1989, koos R. Puusepaga); koos Emil Urbeliga: Tallinna Mere pst. kaubanduskeskus (1989, 1. preemia), P. Süda t. kvartal (1989, 3. preemia), Tallinna trammija ja trollipargi haldushoone (1990, 1. preemia), Rakvere kultuurimaja (1989, 1. preemia), Sillamäe keskus (1990, 1. preemia), Pärnu "Kuninga" kinokeskus (1991, 1. preemia), Pärnu rannahoone juurdeehitus (1990, 2. preemia), La Cite International de Montreal (1990), Savonlinna keskuse planeering (1992), Hansapank (1995).
- Ülo Peil on teinud ka mitmeid planeerimisprojekte. (väljavõte EKBL-ist)

Ehitaja: ehitust kummitas nii tööjõu kui ehitusmaterjalide puudus

- Kooliehituse algus ja sellest tulenevalt ka lõpp venisid ehitushanke tulemuste vaidlustamise tõttu

Skanska EMV AS-i ehitusdivisjoni direktor Kaupo Kolsar meenutab Kiili Lehele antud intervjuus peamisi väljakutseid kooliehitusel. Selgus, et ehitusettevõtte tuli silmitsi seista nii tööjõu puudusega kui ehitusmaterjalide tarneaja pikenedamisega suverperioodil. Niigi pingelisel ajagraafikust võttis oma osa vaidlus ehitushankekonkursiga seoses.

Kui võrrelda vana hoone renoveerimist või uue ehitamist, siis mis on keerulisem?

Keerulisem on kindlasti vana hoone renoveerimine, sest vana hoone puhul ei ole võimalik kõiki riske ja võimalikke probleeme enne renoveerimise algust täpselt hinnata. Üldjuhul ilmneb lammutustööde käigus vanades konstruktsioonides mitmeid olulisi puudusi, mis välistavad plaanitud lahenduse ja mahuga töid teostada. Selliste üllatuste tekkimisel kasvab oluliselt tööde maht ning ka ümberprojekteerimine võtab täiendava aja.

Mis olid teile kõige väljakutsuvad etapid ehitusel?

Kõige väljakutsuvad hetked olid esiteks vana maja lammutustööde

käigus avastatud kesised välisseina konstruktsioonid ja teiseks oli lõppenud suve üleüldine väljakutse ehitusturul piisavas mahus kvalifitseeritud tööjõu saamine.

Kui tagasi vaadata ehitustöödele, siis mis õnnestus ja mis oleks võinud paremini minna?

Õnnestumistest rääkides võiks öelda, et alati võiks kõik paremini minna. Sel suvel oli üldse suhteliselt raske planeerida hankeid, sest tavapärased eestimaiste materjalide tarneajad, millega üldjuhul arvestatakse hankeplaani koostamisel, ei kehtinud. Näiteks betoontooted, kauba- ja kergplokkid jne.

Kooli valmimine hilines mitu kuud. Miks?

Kooli valmimine oli vastavalt lepingule planeeritud septembri lõpuks. Hanke korraldamisel oli augusti lõpp, aga kuna üks hankel osalenud ehitusfirma vaidlustas kohtus tema pakkumise mittevastavaks tunnustamise, siis lükkus ehitamise alustamine umbes kuu aega edasi ja seega lükkus ka lõpptähtaeg septembri lõppu. Tööde käigus koostöös tellija, järelevalve ja projekteerijatega koostasime tegevuskava nii, et arvestades kõiki kõrvalmõjusid ja hetke võimalusi ehitame forsseeritult õppekorpuse valmis septembri alguseks. Muud korpused aga tellijale sobivalt etappidena.

Kui hästi sujus koostöö vallaga?

Koostöö valla ja kõikide teiste asjaosalistega oli ja on suurepärase. On

tunda, et seda maja on sinna vaja.

Kas kooliehitusel tuli ette ka töömeeste vigastusi?

Õnneks ei ole vigastusi ja tööst tulenevaid haigusi kõnealusel objektil olnud.

Olete varem koolimaja ehitanud? Kas Kiili kool erineb teistest millegi poolest?

Oleme tõesti ka varem koolimaja ehitanud. Kõikides töodes on palju sarnasusi ja erinevaid probleeme. Aga midagi erilist esile tuua pole.

Jääte spordihoonega edasi tegelema. Kuidas seal läheb?

Spordihoone tööd edenevad plaanipäraselt. **KL**

Koolihoone projekterija: plaanin ka ise kunagi Kiili valda elama kolida

- Projekterija Priit Ratti sõnul venis koolihoone valmimine spordihoone mahu suurenemise tõttu

Pärast eskiisprojekti konkursi võitmist Ülo Peili poolt võttis koolihoone projekterimise üle AS Amhold, mis riigihanke edukaimaks pakkujaks osutus.

Amholdi poolt projekti juhtinud Priit Ratt räägib intervjuus lisaks ehitusel tekkinud väljakutsetele sellestki, et plaanib ehk kunagi ka ise Kiili valda krundi osta, maja ehitada ja praegusest elukohast Männikult siia kolida. Aga oma lastele ta Kiili uut koolihoonet projekterides ei mõelnud. "Usun, et selleks ajaks on siin juba teine kool kõrval," ennustas ta.

Kas oli keeruline teha teise arhitekti poolt tehtud eskiisi järgi projekterimistööd?

Ülo Peili tööd oli suhteliselt lihtne üle võtta. Aga mõningaid puudulikult lahendatud ideid tuli täiendada. Osad ideed olid üldse utopiilised – näiteks mõned treppide ja välislemendide lahendused. Aga Ülo nägemused said projekti sisse pandud. Ta on selline kunstnik-inimene, kelle ideid on kohati keeruline reaalsusesse viia. Välimine lahendus on täielikult temalt võetud. Sisemine ruumiprogramm muutus 15-20 protsenti. Mitte küll mahuliselt aga ruumide funktsioone on muudetud, osad ruumid paigutasime ümber. Algses oli palju mitte-õpperuume, mille kasutusemärke muutsime – loengusaalideks, muusikaklass sai tunduvalt suurem koos pillimeeste nurgaga, leidsime koha ka auditooriumile.

Kui palju on projekti töö käigus muudetud?

Projekti mahtu on mõnevõrra suurendatud, eelkõige spordihoone osas. Spordisaal tuleb väga tasemel, kui ta sellises mahus valmis saab. Sinna tuleb Balti maade suurim ro-

nimissaal, pealtvaatajatele ettenähtud istekohad. See on ka üks vähestest spordisaalidest, kus on arvestatud televisiooni vajadustega.

Koolihoone sisekujunduses oleme lahenduses kasutanud vallapoolseid ettepanekuid ja ruume rõõmsamaks teinud. Kokkuhoiu mõttes tuli muuta ka tehnosüsteeme, et koolihoonet suuremaks saada. See kandis isegi vilja.

Kiilis on terve projekti käigus saanud häid mõtteid ja lahendusi, algideed on tunduvalt paremale tasemele viia suudetud. Pärast nullist tegemine oleks tegelikult eeldanud tellijalt väga tugevat teadmist, mida ta majas näha tahab.

Mis te arvate – kuidas hoone välja kukkus? Miks valmimine edasi lükkus?

Lõppkokkuvõttes tuli selline maja nagu oli loota. Natukene kiire ehitusaeg rõhus peale. Kui aega olnuks rohkem, võinuks pühenduda pisidetailidele – timmida sisemist arhitektuuri ja paigutust. Aga see jäi veidi kiirustamise peale.

Valmis sai arenev ja funktsionaalne koolimaja, mis arvestas juba ehitustööde ajal tuleviku vajadustega. On üritatud mõelda järjest suurene-

vale õpilaste numbrile – suurendati klasside arvu ja rõhuti õpilaste ruumidele, mitte üldruumidele.

Mahtude suurenemine oli peamine tähtsaja edasilükkamise põhjendus. Peamiselt spordihoone osas aga ka kooli osas sai tehtud palju projektimuudatusi ja -lihtsustusi.

Kas õpilastel on selles hoones hea olla või mitte?

Kindlasti on uues hoones õpilastel parem olla kui vanas. Igasugune remont tuleb koolile kasuks. Isegi õpetajate mõtet ja arvamused on projektis kasutatud leidnud, selle kohta sai päris palju materjali koostatud.

Kui raske on siduda uut ehitist vanaga ja kui hästi hoone ümbruses sulandub?

Oleks saanud muidugi palju huvitava lahenduse, kui vana maja poleks alles jätud. See mängis ette ruumikäsitus – avarust on hoones üritatud saavutada laiusega, mitte kõrgusega. Olemasolev hoone tõesti piiras pisut aga selle pealt on tegelikult päris suur rahahulk kokku hoitud – vanad ruumid jäid ju kõik kasutusse.

Mõningad probleemid tekkisid meil hoone ümbruses suureneva spordihoone pärast, aga asja sai toimima pärast väikesi muudatusi. Kõik planeeritud teed ja ümberkäigurajad jäid alles, midagi ära võetud pole. Lisaehitusi uuele hoonele just teha ei saa aga õue poole tekib kunagi tenniseväljak ja lähisümbruskonda tuleb minu teada tiheasustus.

Kas olete ka varem koolimaju projekterinud?

Me oleme päris palju kontsenteerunud koolimajade peale. Oleme tegele- nud Prantsuse lütseumi, Mustamäe Gümnaasiumi ja Nõmme lasteaiaga projekterimisega. Kiili kooliga tegeles meie firma terve meeskond – kõik tegid midagi. Kiilis oli algideed konkreetne, mis on väga hea, aga teistes koolimajades ei tea tellija pool tihti peale päris kindlat, mida ta soovib ja ei oska seetõttu oma arvamus avaldada.

KORIDORIKÜSITLUS

- Mis on uues koolihoones parem kui endises?
- Kas armastan Kiili kooli ja kui, siis miks?

Ülle Nikker (XI klass): 1. Koolil on kaunis väljanägemine, siia on hea tulla. Uues koolis on hulga parem õppida, kõik on kaasaegne ja õppimist soodustav – valgustus, klassitahvlid, õppematerjalid. Ka see on hea, et nüüd leiab võimaluse väiksemate ja suuremate õpilaste mõningaseks eraldamiseks, see on mugav. Koolipäev ei väsita enam niipalju kui varem, see toetab õppimist. Ehk muutuvad ka õpetajad selles uues

keskkonnas rahulikumaks ja sõbralikumaks – ei pea oma töötingimuste pärast enam nii väga muretsema.

2. Mingil määral. Siin olen kasvanud, kõik on tuttav. Armastus on siiski nii lai mõiste, et seda kooliga siduda ei oska. Kui üldjuhul on kool noorele inimesele vastumeelne paik, siis ei saa ju seda armastada. Vist?

Esta Kullamaa (algklasside õpetaja): 1. Õpetajate töötingimused on fantastiliselt paranenud. Ohku ja valgust on küllaga. Rõõmustan selle üle eriti, olles eelnevad kümme aastat töötanud keldris. Minu meelest ise loomustab uut koolihoonet ilmekalt ühe lapsevanema poolt öeldu: kui lapsed ka nüüd aru ei saa missugused võimalused on neile antud, siis tuleb neil kodus kõvasti tööd teha. Selliseid tingimusi ei ole just paljudes kohtades Eestimaal.

2. Kindlasti. See on mu kodu, mu

laste haridustee, mu igapäevane leib. Siin on võimalik areneda, end täiustada.

Jan Rekand (X klass): 1. Uus maja on ilusam ja mugavam. Õppimisvõimalused on paremad ja vahetundide ajal saab puhata.

2. Eriti ei. Kool on üldse natuke nii ...

Tiina Niinre (keeleõpetaja): 1. Ruumi on rohkem, meeleolu parem. Jõudsin ära oodata oma kabinetid! See maja väärtustab meie tööd.

2. Loomulikult armastan. Muidu ma ei oleks siin ja ei kibeleks igal sügisel siia tagasi.

Liisbeth Vaik (XI klass): 1. Nüüd on rohkem ruumi, klassiruumid suuremad ja paremad. Ilus söökla on.

2. Ikka armastan. Sõbrad on siin. Õpetajad on head ja toredad.

Olev Rannik (tööõpetuse õpetaja, koolidirektor 1999-2004): 1. Uues hoones on paremusi palju, ent nimetan vaid kaht peamist. Esiteks – õpilastel on ruumi kus väljaspool õppetundi olla. Teiseks – õpetajad saavad endale normaalsed ruumid ja töövahendid.

2. Armastan, teisiti ei saaks kui ma siin olen nõnda kaua aega olnud. 44 tööaasta jooksul pole mul selle kooliga side katkenud – olen Kiili kooli patrioot!

Lauri Siisaar (XI klass): 1. Siin on rohkem uusi võimalusi, paremad sportimistingimused. Loodan, et õpilased muutuvad nüüd sportlikumaks.

2. Armastan küll. Siin on sõbralik keskkond. Linnas koolis käies tundsin, et midagi jääb puudu. Meie koolis on ka õpetajad õpilastele sõpradeks! **Olav Kruus**

Haridusjuht: Kiili Gümnaasiumil on tulevikku

Enn Kasemaa, Harju maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja: Kiili Gümnaasiumil on tulevikku, sest piirkond areneb väga jõudsasti. Loodetavasti jätkub ka järgmistel aastatel praegune tendents, mil valla elanikkond suureneb igal aastal sadade elanike võrra. See tähendab aga, et ka lapsi tuleb valda juurde ning kool kasvab.

Kiili koolil pole vaja karta õpilaste arvu vähenemist, pigem vastupidi – ilmselt see pidevalt suureneb. Selles kontekstis on väga tervitatav uue koolihoone valmimine. See annab kaasaegsed õppimisvõimalused ning on arvestatud kooli arenguvõimalusi. Rõõmustan uue koolihoone valmimise üle.

Pensionipõlve pidav Salme Hinnov on pühendunud oma sugupuude uurimisele koduse töölaua taga.

Salme Hinnov: Raskeim oli esimene, 1951. aasta koolitalv

Ligi 30 aastat Kiili kooli direktoriks olnud ja kokku 49 aastat siin õpetanud Salme Hinnov ütleb olnule tagasi vaadates, et see kõik on kui eilne päev – nii selgelt on tal meeles nii kooli tulek, esimese õppeaasta mured, kuuekümnendate kooliuuendused kui ka eelmise koolihoone ehitus. Hinnov tõdeb, et kuigi tal on nii õpetajate kui õpilastega vedanud ja pikast koolmeistriajast ei meenu halba, oli esimene direktoriaasta siiski raske.

See oli 1951. aasta septembri alguses kui tollal Lehmja kooli õpetaja Salme Hinnov parasjagu tundi andis ja rajooni haridusosakonna juhataja ta tunnust välja, enda juurde kutsus. Algul veeretati juttu koolielust üldse, ent mõne aja pärast teatas osakonnajuhataja Gustav Saag resoluutselt – tahame teid Sausti kooli direktoriks panna. Nooruke õpetajanna punnis küll hirmsasti vastu, ent lõpuks ikkagi tuli – septembri esimese nädala lõpul, kui õppeaasta juba käis. Endise koolijuhhi sõnutsi oli õpilasi siis Saustis 65 või 66 ja õpetajaid vaid kolm.

Missugused olid toonased kooliprobleemid?

Salme Hinnov: Kooli oli õppeaastaks ette valmistamata. Matemaatikaõpetajat ei olnud ja tema leidmisega oli raskusi, nagu praeguselgi ajal. Mõisahoones asunud koolimaja jaoks ei olnud kütet, osad aknad olid katki, ustel-akendel puudusid hin-

ged ja käepidemed.

Esimene, mis teha – tuli leida matemaatikaõpetaja. See õnnestuski, ent kuna õppeaasta juba käis, sai temagi tulla alles oktoobris.

Raskeks probleemiks oli kütte puudumine. Et klassiruumidesse veidigi sooja saada, käisid õpetajad koos laste emadega (isad olid kas sõtta jäänud või tööga nii koormatud, et neid ühiskondlikku tegevusse haarata ei saanud) Kurnalt maaparandustööde käigus maha võetud võsapuid toomas. Meil oli emadega hea klapp, nad said aru, et nende tööst olenes nende endi laste tervis ja haridusvõimalus, seepärast tuldi heameelega töödele kaasa.

Hiljem õnnestus täitevkomitee kaudu välja nuruda 60 tonni küteturvast, ent ka see tuli oma jõududega Ülemiste jaamast ära tuua. Nii me siis käisimegi lapsevanematega jaamas turvast tõstmas.

Kas see küttetalgute aeg kestis pikalt?

Suur mure oli siiski vaid esimesel kahel õppeaastal. Pärast oli juba süsteem sisse töötatud ja puud aegsasti varutud, ent lastevanematega talguid tegime siiski. 50-ndate aastate keskpaigast läks juba kergemaks, kui jalad alla saanud kolhoosilt hakkas abi saama. Siis suurenes pidevalt ka õpilaste arv, kool kasvas nii, et 60-ndate alguses hakati arutama juba uue koolihoone ehitamise vajadust.

Kas 50-ndail oli ka ideoloogiline surve suur?

Ei mäleta, et koolile väga suurt ideoloogilist survet oleks avaldatud, aga kõiksugused pedagoogilised uuendused ja narrused tuli muidugi läbi teha. Lipetski õpetamismeetod, “geograafia väljak” kooliaias ja kabinetsüsteemile üleminek 70-ndate alguses. Kuna meil oli vähe ruumi, siis olid niinimetatud liitkabinetid – näiteks üks klassiruum oli ainekabineti kujundatud nii matemaatika kui muusikaõpinguteks. Liitkabinetideks olid ka ajalugu-kunst ja bioloogia-keemia. Kokku oli viis ainekabinetti.

Ent haridusjuhtide huvi kooli vastu ikkagi oli?

Jah, olime kogu aeg kui peegli peal. Me olime üsna aktiivsed – koolil oli väga tubli rahvatantsugrupp ning rahvapilliansambel. Õpilased esinesid edukalt sanitaarsalklaste võistlustel, Tiit Randla tegi õpilastega loodusmatku. See kõik tõmbas tähelepanu, mistõttu olime kogu aeg haridusosakonna ja ministriumi vaateväljas, niiõelda peegli peal. Seepärast käis koolis pidevalt tähtsaid inimesi ja välisdelegatsioone. Küll sotsmaadest, küll Austraaliast ja Kanadast.

Kuidas need vangid kooli ehitama sattusid?

Uue koolihoone (nüüd siis juba va-

na, peaaegu lammutatu) ehitus algas 1964. aastal. Uusehituse otsustamist lihtsustas asjaolu, et Eesti maakoolile kohane tüüpprojekt oli olemas. Meil oli aga väikses piirkonnas kaks eraldi kooli, mis mõlemad kippusid väikseks jääma. Sausti kooli oli ka internaat, mille ruume tuli pidevalt kohandada õppeklassideks, see aga vähendas internaadi võimalusi.

Kuna ehitaja leidmisega oli probleeme ja lõpuks valitud Harju MEK-il puudusid selle objekti tarvis töömed, otsustati, et hoone karbi laovad püsti vangid. Käisime tollase kolhoosiesimehe Rudolf Mannoviga ministrite nõukogu aseesimehe Arnold Greeni jutul, MEK-i juhid väitsid, et neil võimsust ei ole – nii see otsus vist sündiski.

Ehitusplatsi ümber veeti okast-raat-tõke, seati üles valvetornid ning igal hommikul toodi Tallinnast paar autotäit vange-ehitajaid. See tähendas seda, et minul kooli direktorina asja ehitusobjektile ei olnud, vaid korra sain Mannoviga traataiast sisse, ehitust vaatama.

1966. aastal lükati endine koolihoone buldoosritega kokku ja läks lahti uue hoone sisetöödeks. Palju abitöid tuli hoogtöö korras õpetajail endil teha. Aga õpetajad olid tublid, ei nurisenuid, sest tahtsid ka ise parimates tingimustes töötada. Kogu 1968. aasta suve veetsid pea kõik õpetajad ehitusplatsil abitöid tehes. Kolhoosi peaaegronoom Jaan Vaht-

ramäe, kelle naine oli koolis õpetajaks, ütles siis naljatamisi: “Üks loll läheb ees ja kõik teised järel – nii see koolimaja valmis saabki.”

Aga 30. augustil 1968. sai koolimaja pidulikult avatud. See oli suurpäev, õpetajad olid õnne tipul. See tähendas ka senise kahe kooli Sausti ja Nabala ühendamist üheks kooliks. Korraga kasvas kool 175 õpilaseks.

Millised on suuremad koerus-tükid, mis õpilased läbi aegade teinud?

Ega erilisi hullusi meenuki. Toredad lapsed on koolis olnud – mul on nii õpilaste kui õpetajatega vedanud. Ah jaa, ühe terve öö olen siiski poiste pärast koolimajas veetnud. See oli minu esimesel või teisel kooliaastal. Õpilased olid internaadis just magama minemas, kui Flora värvitsehhi valvur tuli kurtma, et poisid paugutavad padrunitega. Eks nad olid neid Saku tee äärselt sõjaväepolügoonilt näpanud ja proovisid siis järele, mis sealt padrunitest välja tuleb. Kui poisid lõpuks internaadi saadi, seletasin neile, et nii võib õnnetus juhtuda. Poistest ei tahtnud aga keegi üles tunnustada, kes “padrunilahingu” initsiaatoriteks ja kes “relvakangelasteks” olid. Nii me istusime terve öö ja ootasime, millal poistel tunnustamisjulgus tuleb. Vastu hommikut saime oma jutud siiski sirgeks räägitud.

Olav Kruus

Kooli ehitusel maa seest välja tulnud kivirahnu soovib Olev Rannik tahvliga palistada ja see kooli sissesõidutee kõrvale püsti panna.

Olev Rannik: vorm on olemas, nüüd tuleb koolile ka sisu luua

- Uues hoones ei tohiks miski ruumipuuduse taha jääda, nüüd tuleb ka õppetöö uuele tasemele tõsta

Kiili gümnaasiumi endine direktor ja 1961. aastast koolis töötav Olev Rannik kadestab praegust koolijuhiti – see millest tema direktoriks olemise ajal unistas, on nüüd uuel direktoril olemas: paranenud õppimise ja lõõgastumise tingimused õpilastel, lähedamad tööruumid õpetajatel ja ka direktoril endal.

Agas sellest üksi jääb praegu Kiili gümnaasiumis poiste tööõpetuse õpetaja ametit pidava Ranniku sõnul väheseks. Nüüd tuleb uued ruumid täita ka uue kvaliteetsema sisuga: parandada õpitulemusi, tõsta õpetajate töö kvaliteeti, silma paista sportlike saavutuste poolest. Nagu ta ise ütleb, et kooli tuldaks konkursile Narvast Kuressaareni.

Uue koolihoone valmimise täht-

sust Kiili valla jaoks on Ranniku sõnul raske üle hinnata. Kui järjestada uue hoone häid omadusi, siis nimetab ta esimesena ruumikitsikuse lahendamist, mille käes kool viimased kümme aastat vaevelnud on.

1999. aasta septembrist eelmise aasta augustini direktori ametit pidanud Rannik arvutas korra välja – ühe õpilase kohta tuli vanas majas vaheajal 0,6 ruutmeetrit koridoripinda.

“Lapsed istusid treppide peal ja ronisid nurkadesse, et natukenegi teistest eralduda ja omaette olla saaks,” meenutas ta. Tundide ajal ei olnud asi nii hull, ehkki ka klassiruumides oli nii kitsas, et õpilased vallavalitsusele protestikirja kirjutasid. Aga vahetundide ajal ahistas ruumipuudus õpilasi

märksa tõsisemalt.

Teise olulise asjana nimetab ta õpetajatele oma tööruumide tekkimist. “Ruum on küll kahe peale, aga ikkagi. Ja varustatud nii nagu kaasaajal peabki – telefoni ja arvutiga,” märgib Rannik ning tänab arhitekti ja projekteerijat kena maja eest.

“Mina hoian põialt, et ilusal kestel saaks olema ka hea sisu. Ja siin on mõned nõrgad kohad, mis lahendada tuleks,” lisab Rannik siis.

Esiteks toob ta välja õpetajakohade täitmise keerukuse – häid pedagooge on raske leida ja peab olema midagi, mis neid just Kiili kutsuks. Ühe mitu aastat nõrgalt esindatud ainenäetab ta matemaatikakõrvaldada.

Õpetajate kaadriprobleemi ühe võimaliku lahendusena näeb ta Tartu-lähedase Lähte aleviku kooli kogemuse rakendamist. Nimelt “laenatakse” seal osa õpetajakoosseisust üli-

koolilinnast ja selle tulemusena on õpitulemuste kvaliteet koolis märgatavalt tõusnud, mis on tervest Eestist pärit õpilaste huvi kooli vastu suurenandanud.

Ranniku hinnangul võiks Kiili samasugust praktikat juurutada, teha koostööd Tallinna kõrgkoolidega ja sealt õpetajaid laenata. “Lektorid on muidugi erinevate koolitusfirmade pakkumistega üle koormatud, aga üritada võiks,” ütles ta.

Liialt madal lävi

Ja kui otse ülikoolipingilt tulevaid õpetajaid jahtida, siis peaks kool valdama koostöös leidma lahenduse nende majutusmurele, sest vastne ülikooliõpetaja ei suuda reeglina endale eluasemelaenu võimaldada.

Teiseks kitsaskohaks peab Rannik Kiili gümnaasiumisse pääsemise liiga madalat läve. Tema hinnangul on seal praegu õpilasi, kes oma võimete poolest ei peaks gümnaasiumis olema. “Osad kümnenda klassi õpilased

on arvamusel, nagu esimesel aastal ei peakski õppima,” sõnas ta.

Kokkuvõttes on Rannik kindel, et Kiili gümnaasiumi ootab ees ilus elu. “Tuleb hakata omale nime tegema mitmel rindel,” märkis ta. Koolil on noor direktor, kellega õpetajad rahul on ja kes omakorda õpetajaid usaldab.

Rannik loodab vaid, et vallavalitsus liialt tugevalt kooliellu ei tungiks ja koolidirektoril jätkub sirget selga ja heas mõttes omapäisust ise kooliellu üle otsustada. Ning et uues spordihoones peetak silmas eelkõige kooliõpilaste huvisid.

Viimasesse valla volikokku kuulunud Rannik otsustas nüüdsetel valimistel enam mitte kandideerida ja vallaelu juhtimistööst puhkust võtta. “Minu töö sai seal tehtud. Surusin enda arvates tähtsad asjad läbi, viimane neist oli koolimaja ehitus. Nüüd võiks veidi rahulikult elada. Las nooremad juhivad,” rääkis Rannik. **KL**

Vana võimla lammutamine tänavu veebruaris.

Sarikapidu märtsis. Valla esindajad pärja katuselt alla toomas.

Kopapäeva tähistamine mullu oktoobris.

Direktor peiab silindrisse kooliõpilaste nimekirja, selle päeva lehed ning valla ja kooli viimased lehed.

Silinder peidetakse nurgakivisse 9. detsembril. Pildil vasakult Harjumaa omavalitsuste liidu esimees Andre Sepp, Kiili vallavanem Vambo Kaal, Harju maavanem Orm Valtson ja Juri koguduse opetaja Tanel Ots.

Nabala kunagine koolimaja.

Vaade vana koolimaja ehitusele. Ehitust ümbritsesid aiad ja okastraat, sest ehitajateks olid vangid.

Vana koolimaja vundamendi kaevamine.

Vaade 1968. aastal valminud Kiili kooli hoone sissepääsule.

Kiili kooli ajalugu aastatel 1858–2005

- Alltoodud tagasivaade Kiili kooli ajaloole on koostatud Esta Kullamaa poolt, kes on ajaloolistele faktidele lisanud materjali ka endise koolijuhataja Salme Hinnovi erakogust.

1858 – algas meie kooli lugu. Tol ajal tunti seda küll Sausti külakooli nime all. Kool avati Harjumaal Jüri kihelkonna pastori ja Sausti mõisniku poolt Sausti mõisa lähedale Padiküla mäele, niinimetatud soldatite kortlihoonesse. Esimestel aastatel õpetati: katekismust, piiblitugusid, koraalilaulmist, lugemist, kirjutamist ja arvutamist.

1889 – ehitati Veneküla vainule Vaska kopli kõrvale uus koolimaja. Praegugi meenutab seda kohta mälestuskivi kooli vilistlaste istutatud tamme all. Koolis töötas üks õpetaja. Tunniplaan laienes. Õppetöö muutus venekeelseks ja -meelseks.

Aastani 1900 töötasid koolis järgmised õpetajad: Kaarel Valdekop, Köll, Freihold, Pöder, Strandberg, Trepp.

1900-1906 – õpetas koolis Remmel.

1906-1911 – õpetajaks Sarov.

1911-1917 – õpetaja Kusment.

Sõja tõttu seiskus koolitöö aastaks.

1. oktoober 1918 – Sausti kooli tuli Moskva eraülikoolis matemaatikat õppinud noor õpetaja Paul Rass. Õpilasi oli koolis sel ajal 12.

1919 – aasta sügisel viidi Paul Rassi initsiatiivil ja Kurna valla toetusel kool Sausti mõisa härrastemaja. Paul Rass mobiliseeritakse Eesti

Vabariigi kaitseväge. Asendajaks saab Mihkel Tölp.

1920 – Paul Rass vabanes kaitseväge teenistusest ja asus taas kooli juhtima. Samal aastal ühines Sausti kooliga Kurna kool.

1920-21 – sel õppeaastal töötas kool viie klassiga.

1921-22 – õppeaasta algul nimetati Sausti 6-klassiliseks algkooliks. Saabusid esimesed naisõpetajad.

1926 – endises mõisamajas viidi läbi ümberehitus. Selle tulemusena sai kool 4 klassiruumi, 2 internaadi magalat ja 2 õpetajate korterit. Koolis oli 98 õpilast, kellest pooled elasid internaadis.

1929 – Paul Rass lahkus Lehmja kooli. Koolijuhatajaks sai Johannes Varner/Vare. Kool töötas kolmekompleksilise algkoolina.

14. juuni 1941 – Johannes Vare küüditati koos perega.

1941 – koolijuhataja Joosep Epplik. Õpilasi 37. Oli sõjaaeg ja poliitiline elu keerukas.

Detsember 1943 – Joosep Epplik vangistati. Koolijuhatajaks tuleb tagasi Paul Rass.

9. septembril 1944 – Paul Rass mobiliseeriti Saksa sõjaväkke ning ta satub Saksamaale. Direktorina jätkas Paul Rassi abikaasa Aliine Rass.

1944 – kool muutus 7-klassiliseks

ja nimetuseks sai Sausti Mittetäielik Keskkool. Õpilasi 69.

1948 – Paul Rass naaseb Saksamaalt.

1950 – Paul Rass tunnustatakse kodumaa reeturiks ning vangistatakse. Koolijuhataja Aliine Rass sureb infarkti tagajärjel.

1950 – kooli direktoriks sai Elfriede Miller.

1951 – Sausti kooli direktoriks määrati Lehmja kooli eesti keele õpetaja Salme-Susanna Hinnov. Kool oli kolmekompleksiline. Õpilasi 69.

1961/62 – sel õppeaastal oli kool kuuekompleksiline. Õpilaste arv 105.

1962 – kool nimetati Sausti 8-klassiliseks kooliks. Lõpetas esimene 8. klass.

1965 – kooli juures alustas tööd Harju kaugõppekooli konsultatsioonipunkt, mille lõpetajad said 8. klassi hariduse.

1966 – Sausti kooliga liideti Kurna Algkool. Komplektide arvu võimaldas suurendada ümberehitus mõisahoones. Säilus internaat 40 õpilase tarvis. Vaatamata ümberehitusele jäid tingimused kooli edasirenemiseks piiratuks. Samuti kasvas kohaliku majandi "Rahva Võidu" keskasula. Seal suurenes ka laste arv. Majandi territooriumil asus Nabala 8-klassiline kool.

Elujõulise kooli saamiseks oli vajalik kahe kooli liitmine. Uue koolimaja sobivaks kohaks oli Sausti kooli endine asukoht Venekülas, majandi keskusel. Samal aastal algaski uue koolihoone ehitamine "Rahva Võidu" kolhoosi keskusesse Kiili ale-

vikku endisele Veneküla vainule.

Majand, eesotsas esimees Rudolf Mannoviga, toetas igati uue kooli kavandamist, projekteerimist ja ehitamist. Koolimaja ehitamine toimus tüüpprojekti järgi 240 õpilasele. Selle projekti järgi oli juba ehitatud koolimaja Kuusalus, Roelas ja mujalgi ning sellepärast oli võimalus tutvuda nende koolide hoonetega, et vältida projekti ja ehituse vigu.

Oluliseks projekti paranduseks oli köögi ümberprojekteerimine elektrile ja võimla suurendamine normaalmõõtmeteni. Kool taotles ka 100-kohalist internaadihoonet, kuid tolleaegse ehitusosakonna juhataja vastuseisu tõttu sai ainult 50-kohalise internaadihoone. Suvel töötas kogu kollektiiv kooli juures abitöödel.

31. august 1968 – uue koolimaja avamine ja liitumine Nabala kooliga. See oli kohalikus elu suursündmus. Koos Nabala lastega tulid Sausti kooli üle viis õpetajat, kokk ja koolitädi. Avamispäeval toimus kooli viiva tee otsas nii Sausti kui Nabala poolt tulevate õpilaste ühinemine klassideks. Uues koolis oli 8 klassikomplekti ja 175 õpilast. Ühinenud kooli direktoriks sai Salme-Susanna Hinnov. Kohe algasid ka kehalise kasvatuse õpetaja Olev Ranniku juhtimisel ja peamiselt õpilaste tööjõul staadioni ehitustööd. Töö oli raske, sest maalal asus leplik ja pind oli niiske.

1969 – Olev Ranniku juhtimisel valmis kooli staadion.

1974-1978 – kooli juures töötab Harju kaugõppekeskkooli konsultatsioonipunkt, lõpetajad saavad keskhariduse.

1980 – seoses Salme Hinnovi pensioniea saabumisega asus kooli juhtima Hillar-Endel Põldoja.

1988 – 6-aastaste laste koolitulekuga muutus kool 9-klassiliseks. Õpilaste arv suurenes 300-ni. Klassikomplektide arv suurenes. Internaadid magalad ehitati ümber klassideks. Hillar Põldoja initsiatiivil asuti kooli muutmata keskkooliks.

1990 – kool alustab tööd Sausti Keskkoolina. Kümnes klassis asus õppima 15 õpilast.

1993 – esimene lend lõpetas keskkooli.

1995 – Kiili vallavalitsus valis kooli direktoriks Toomas Kraviku.

1995/96 – seoses Kiili valla moodustamise ja Venekülale Kiili asula nime andmisega toimus Olev Ranniku initsiatiivil kooli nimevahetus. Sausti Keskkoolist sai Kiili Kool.

1999 – direktoriks sai Olev Rannik. Õpilasi 345.

2000 – valmis kooli logo. Algas koolimaja rekonstrueerimise ja juurdeehituse kavandamine ning ettevalmistamine.

2003 – valmis kooli lipp.

2004 – direktoriks sai Mihkel Rebane.

13. oktoober 2004 – peeti kopapäeva. Uue koolimaja vundamenti rajamiseks kaevati esimene kopatäis mulda ja algas koolimaja laienduse ehitus.

9. detsember 2004 – koolimaja juurdeehituse nurgakivi panek.

2005 – Kiili Kool nimetatakse ümber Kiili Gümnaasiumiks. Õpilasi 375.

1. november 2005 – koolimaja juurdeehituse pidulik avamine.